MAS-Regel

Vardagsrehabilitering

Framtagen av socialförvaltningen
Gäller från och med 2025-02-19

Region Gotland
Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498 26 90 00
E-post regiongotland@gotland.se
Org nr 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

Vardagsrehabilitering

Innehåll

1. Syfte 3

2. Definitioner 3

2.1 Rehabiliterande förhållningssätt 3

2.2 Specifik rehabilitering 3

2.3 Vardagsrehabilitering 3

3. Ansvarsfördelning 3

3.1 Verksamhetschefs/enhetschefs ansvar 3

3.2 Legitimerad personals ansvar 4

3.3 Omvårdnadspersonalens ansvar 4

4. Exempel på vardagsrehabilitering 4

1. Syfte

Att stödja till ett rehabiliterande och aktiverande förhållningssätt

2. Definitioner

2.1 Rehabiliterande förhållningssätt

Ett rehabiliterande arbetssätt innefattar generella insatser som kan utföras av all personal och som syftar till att stärka eller bibehålla hälsa och funktionsförmåga. Det kan även motverka att personen tappar färdigheter, som skulle kunna behållas i och med en daglig användning.
I ett rehabiliterande arbetssätt får personen i varje situation göra det personen kan, utifrån sina förutsättningar och sin dagsform.
Personalen anpassar sin insats individuellt i varje situation. Det innebär att personen får tid att ta egna initiativ och göra egna val. Viktiga kompetenser, när omsorgspersonal ska stödja en person, är lyhördhet, ett helhetsperspektiv, samt generella kunskaper om hälsa
Det rehabiliterande arbetssättet är något som ständigt behöver fortgå, till skillnad från rehabilitering som avslutas när målet har uppnåtts.

2.2 Specifik rehabilitering

Specifik rehabilitering är arbetsuppgifter och insatser som utförs och ges enligt Hälso- och sjukvårdslagen. Specifik rehabilitering är relaterad till och kräver kunskap om människans normala funktioner, den aktuella sjukdomen, skadan och den behandling och träning som utvecklar, återvinner och bibehåller funktions- och aktivitetsförmågan. Specifik rehabilitering utförs av hälso- och sjukvårdspersonal såsom arbetsterapeut, fysioterapeut/sjukgymnast och sjuksköterska. Vid överlåtelse av arbetsuppgifter till omvårdnadspersonal sker detta genom instruktion, ordination och/eller delegering.

2.3 Vardagsrehabilitering

Vardagsrehabilitering är ett arbetssätt där omvårdnadspersonal genom att ha kunskap i rehabiliterande förhållningssätt tar tillvara den enskildes egna resurser och möjligheter till att vara aktiv i vardagen. Ett rehabiliterande förhållningssätt förutsätter ett starkt engagemang och samverkan mellan arbetsterapeuter, fysioterapeuter och omvårdnadspersonal. Vardagsrehabilitering bidrar till att den enskilde får förutsättningar att leva sitt liv med så hög grad av livskvalitet, hälsa och oberoende som möjligt. Den enskildes delaktighet är en förutsättning. Vardagsrehabilitering innefattar alla typer av aktiviteter; fysiska, psykiska och sociala.
Ansvaret för vardagsrehabilitering ligger hos alla som är aktiva och arbetar runt den enskilde, i alla möten med alla brukare/patienter och är oberoende av diagnos eller sjukdom. Vardagsrehabilitering styrs av individens behov, tidigare vanor och intressen.

3. Ansvarsfördelning

3.1 Verksamhetschefs/enhetschefs ansvar

- Tillse att samtlig personal har kunskap om och arbetar efter ett rehabiliterande förhållningssätt
- Tillse att det finns rutiner för kontakt med legitimerad personal för stöd i vardagsrehabilitering

3.2 Legitimerad personals ansvar

- Stödja och handleda omvårdnadspersonal i vardagsrehabilitering
- Kartlägga den enskildes resurser
- I mötet med den enskilde arbeta med ett rehabiliterande förhållningssätt
- Förklara för den enskilde om vikten av vardagsrehabilitering
- Vid behov förskriva hjälpmedel för att underlätta vardagsrehabilitering

3.3 Omvårdnadspersonalens ansvar

- Arbeta med ett rehabiliterande förhållningssätt
- Motivera och uppmuntra den enskilde att göra de aktiviteter den kan
- Ta stöd av legitimerad personal vid behov
- Återkoppla till chef om det inte finns ”tid” att jobba med ett rehabiliterande förhållningssätt hos den enskilde

4. Exempel på vardagsrehabilitering

- Stöd till den enskilde att ta ut rörligheten i samband med uppstigning eller övrig vård.
- Stöd till den enskilde att förflytta sig så självständigt som möjligt ex resa sig upp från säng, sitta på sängkant, stå med eller utan hjälpmedel, förflytta sig från säng - stol, gå med eller utan hjälpmedel.
- Stöd till den enskilde att så självständigt som möjligt utföra sin personliga ADL (aktiviteter i dagligt liv)